

Ануш Робертівна ТУМАНЯНЦ,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального процесу
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого (м. Харків),
вул. Пушкінська, 77, Харків, 61024,
anush_jurist@mail.ru

УДК 343.13 (430+44)

ОСКАРЖЕННЯ УХВАЛ СЛІДЧОГО СУДДІ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ: ДОСВІД ФРАНЦІЇ І НІМЕЧЧИНИ

Проаналізовано досвід деяких зарубіжних країн щодо законодавчого врегулювання порядку оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування. Наголошено, що оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування є важливою гарантією забезпечення захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження та процесуальним інструментом виправлення судової помилки на цьому етапі кримінального процесу. Проведений аналіз зарубіжного досвіду правового регулювання дозволяє зробити певні висновки, а саме: незважаючи на варіативність установлених у КПК європейських країн процедур оскарження й перегляду рішень суду під час досудового провадження, всі порядки мають апеляційні риси: можливе винесення нового рішення, в тому числі й погіршення становища обвинуваченого; найбільш прийнятним є французький порядок оскарження ухвал слідчого судді, постановлених під час досудового розслідування, оскільки передбачає можливість прискорення апеляційного перегляду судового рішення, включає в себе вимогу обґрунтованості скарги, регламентує санкції за недотримання строків перегляду під час досудового провадження (звільнення з-під варті).

Ключові слова: судовий контроль, слідчий суддя, оскарження.

Законність та обґрунтованість рішень слідчого судді, прийнятих на досудовому розслідуванні, може бути забезпечена можливістю їх оскарження в апеляційному порядку. Тому передбачене § 2 гл. 26 Кримінального процесуального кодексу України (далі — КПК України) право на оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування є важливою гарантією забезпечення захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження і процесуальним інструментом виправлення судової помилки на цьому етапі кримінального провадження.

Метою цієї статті є порівняльно-правовий аналіз процедури оскарження й перегляду рішень слідчого судді, ухвалених під час досудового розслідування. Її новизна полягає у спробі якомога досконаліше вивчити досвід деяких зарубіжних країн щодо законодавчого врегулювання порядку оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування, оскільки конвергенція процесуальних форм у цьому випадку вбачається цілком правомірною.

Питання, пов'язані з інститутом оскарження рішень, дій та бездіяльності під час досудового розслідування, досліджено у наукових працях таких вчених, як О. К. Антонович, О. М. Артамонов, С. В. Белобородов, В. Д. Бринцев, В. Л. Будніков, І. В. Гловюк, Н. В. Григор'єва, І. Р. Дочія, І. І. Зарева,

Л. М. Кирий, М. О. Колоколов, О. В. Кондратьев, Н. С. Куришева, А. І. Лалієв, В. І. Летучих, В. Т. Маляренко, П. С. Морозов, О. В. Носкова, В. В. Сідоров, Ю. В. Скрипінна, Г. В. Федотова, О. Ю. Цурлуй, Л. В. Черечукіна, В. Г. Чернухін, А. І. Чорнобук, О. Г. Шило, Р. В. Ярцев та ін.

Стаття 309 КПК України містить перелік ухвал слідчого судді, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування. Крім цього, в апеляційному порядку також можуть бути оскаржені ухвали слідчого судді, постановлені в порядку ч. 2 ст. 117, ч. 7 ст. 583, ч. 9 ст. 584, ч. 6 ст. 591 КПК України.

Системне тлумачення відповідних положень гл. 31 КПК України дозволяє дійти висновку, що законодавець установив певні особливості апеляційної перевірки ухвал слідчого судді, зумовлені насамперед характером цього виду судового рішення, необхідністю невідкладної перевірки його законності й обґрунтованості.

До особливостей перевірки таких ухвал слід віднести:

а) спрощений порядок подачі апеляційної скарги безпосередньо до апеляційного суду (ч. 1 ст. 395 КПК України);

б) скорочений строк апеляційного оскарження ухвали слідчого судді — протягом 5-ти днів з дня її оголошення, а для особи, яка перебуває під вартою, — з моменту вручення їй копії судового рішення; для особи, без виклику якої постановлено ухвалу слідчого судді і яка її оскаржує, — з дня отримання нею копії судового рішення (ч.ч. 2 і 3 ст. 395 КПК України); в) скорочений строк розгляду апеляції — не пізніше як через 3 дні після її надходження до суду апеляційної інстанції (ч. 2 ст. 422 КПК України) [1, с. 515, 516].

Виходячи зі змісту ч. 3 ст. 407 КПК України, за результатом апеляційного розгляду скарг на ухвали слідчого судді суд апеляційної інстанції має право:

а) залишити ухвалу слідчого судді без змін, а апеляційну скаргу — без задоволення;

б) скасувати ухвалу слідчого судді й постановити нову ухвалу.

Тобто може скластися така процесуальна ситуація, коли, скасовуючи, наприклад, ухвалу про застосування запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту, суд апеляційної інстанції постановить ухвалу про застосування іншого запобіжного заходу, в тому числі — тримання під вартою. Разом з тим згідно із ч. 4 ст. 176 КПК України запобіжні заходи під час досудового розслідування застосовуються слідчим суддею, яким відповідно до п. 18 ч. 1 ст. 3 КПК України є суддя суду першої інстанції, до повноважень якого належить здійснення у порядку, передбаченому КПК України, судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальному провадженні, та у випадку, передбаченому ст. 247 КПК України, — голова чи за його визначенням інший суддя Апеляційного суду Автономної Республіки Крим, апеляційного суду області, міст Києва та Севастополя.

Також варто звернути увагу на, здавалося б, імперативну норму, закріплену в ч. 4 ст. 424 КПК України, яка встановлює, що ухвала суду апеляційної інстанції, постановлена за результатами перегляду ухвали слідчого судді, оскарженню не підлягає. Водночас відповідно до ч. 7 ст. 591 КПК України ухвала суду апеляційної інстанції, постановлена за результатами перегляду ухвали слідчого судді у справах щодо оскарження рішення про видачу особи (екстрадицію), може бути оскаржена прокурором у касаційному порядку. З огляду на зазначене, необхідно керуватися не лише загальними нормами, а й спеціальними, що регулюють процедуру й підстави перегляду окремих судових рішень, прийнятих у межах кримінального провадження.

З метою реалізації завдань цієї статті звернімося до досвіду деяких зарубіжних країн щодо законодавчого врегулювання організації судового контролю за рішеннями слідчих суддів.

Франція. Одним із принципових положень французького кримінального процесу є розмежування повноважень слідчого судді на слідчі (розшукові або адміністративні) і юрисдикційні (судові). Юрисдикційні акти приймаються за наявності між сторонами правового спору (правового конфлікту), який вирішується

п шляхом здійснення правосуддя [2, с. 309], тоді як розшукові пов'язані виключно з тактикою провадження попереднього розслідування.

Незважаючи на те, що слідчий суддя виносить юрисдикційні акти, вести мову про те, що він здійснює попереднє розслідування виключно на засадах неупередженості й незалежності, виступаючи гарантом рівноправності і змагальності сторін (що властиво судовій владі), не можна, оскільки прокурор, який представляє сторону обвинувачення, вправі приносити слідчому судді клопотання (по суті, вказівки) про проведення процесуальних дій, у яких йому не можна відмовити.

У зв'язку з тим, що слідчий суддя при провадженні попереднього розслідування мимоволі стає співавтором, відповідальним за результат [3, с. 409], а значить, не завжди може об'єктивно оцінити необхідність і відповідність обмеження конституційних прав громадян, введено другу інстанцію попереднього слідства — обвинувальну камеру. Вона створена у складі апеляційного суду й наділена повноваженнями щодо здійснення контролю за попереднім слідством (у тому числі з розгляду скарг на рішення слідчого судді, прокурора і поліцейських чиновників) [4, с. 32]. Обвинувальна камера повинна була стати неупередженим посередником між обвинуваченням і захистом на стадії попереднього слідства і наріжним каменем реформи кримінального процесу, спрямованої на розширення засади змагальності на досудовому розслідуванні.

Але створення обвинувальної камери не виправдало покладених на неї надій, у зв'язку з чим французький кримінальний процес зазнав істотних змін. Законом від 15 червня 2000 р. № 2000–516 “Про захист презумпції невинуватості і прав потерпілих” частину повноважень судового слідчого, пов'язаних із суттєвим обмеженням прав і свобод особистості, передано судді по свободах та ув'язненнях, як самостійному й незалежному суб'єктові процесу, повноваження якого мають суто юрисдикційний, а не слідчий характер [5, с. 19]. Із вступом цього Закону в силу слідчий суддя втратив право приймати рішення про тримання особи під вартою, хоча звільняти з-під варти він вправі (як і раніше).

На сьогодні для взяття під варту потрібне позитивне вирішення клопотання, поданого слідчим суддею, що має місце в рамках змагальної процедури незалежним і безстороннім суддею по свободах та ув'язненнях. При розгляді цього питання проходять так звані змагальні дебати між прокурором, обвинуваченим і захисником (якщо він бере участь у справі), після чого суддя приймає рішення [2, с. 355].

У той же час деякі юрисдикційні повноваження слідчого судді з обмеження прав і свобод громадян були збережені, а саме: повноваження з обрання запобіжних заходів у виді заборон відвідувати відповідні місця чи керувати транспортними засобами або з накладення обов'язків щодо явки, здачі водійських прав або проходження курсу медичного обстеження.

Із введенням посади судді по свободах та ув'язненнях суттєво змінився й порядок оскарження рішень, прийнятих у ході досудового провадження. Рішення цього судді і більшість рішень слідчого судді оскаржуються до слідчої камери (Законом від 15 червня 2000 р. № 2000–516 “Про захист презумпції невинуватості і прав потерпілих” обвинувальна камера була перейменована).

Правом на принесення апеляційної скарги наділені лише прокурор, обвинувачений [2, с. 353], захисник і цивільний позивач (потерпілий). Питання про строк оскарження вирішується залежно від суб'єкта винесення рішення: скарга на рішення судді по свободах та ув'язненнях має бути подана не пізніше наступного дня після прийняття, а при оскарженні рішення слідчого судді строк обчислюється з моменту ознайомлення з ним і становить 5 діб для прокурора і 10 діб для обвинуваченого, захисника і цивільного позивача (потерпілого) (ст.ст. 185, 186 КПК Франції).

Зазначимо, що право обвинуваченого на оскарження набагато ширше порівняно із цивільним позивачем (потерпілим). Обвинувачений вправі оскаржити рішення, винесені з питань про прийняття цивільного позову, взяття під варту, продовження

строків тримання під вартою, відмову у звільненні з-під варти, про накладення нових обов'язків, обмежень при заміні взяття під варту іншим запобіжним заходом, скасування інших запобіжних заходів (ч. 1 ст. 186 КПК Франції). Цивільний позивач (потерпілий) має право оскаржити тільки постанови про відмову в провадженні розслідування та інші постанови, що стосуються його цивільного позову. Заборона оскарження ним постанови про взяття під варту або про застосування інших запобіжних заходів прямо передбачена ч. 2 ст. 186 КПК Франції, що говорить про те, що потерпілий не має права на помсту й не може домагатися винесення обвинувального вироку, а вправі лише розпоряджатися заявленим цивільним позовом.

У французькому процесі подача скарги на досудових стадіях не означає її безумовного розгляду слідчої камерою. Прийнятність скарги визначається головою слідчої камери, який протягом 8-ми днів з моменту отримання матеріалів справи вирішує питання про їх передачу для перегляду. Якщо виявиться, що скарга подана на рішення, які не підлягають оскарженню, необґрунтована або принесена з порушенням строку, голова визнає її непринятною і приймає рішення про її повернення. Рішення голови слідчої камери оскарженню не підлягає (ст.ст. 186, 186-1 КПК Франції).

Законодавству Франції також відомі процесуальні інститути, спрямовані на забезпечення балансу між публічними і приватними інтересами у кримінальному процесі. Закон від 24 серпня 1993 р. ввів у французький кримінальний процес інститут *refere-liberte* (термін, що перекладається як "невідкладний розгляд питання про свободу особи" [2, с. 357]). Його суть полягає в тому, що одночасно з подачею апеляції на рішення про взяття під варту обвинувачений має право направити голові слідчої камери клопотання про звільнення (ст. 187 КПК Франції), яке підлягає розгляду протягом 3-х діб. Обов'язковим учасником такого засідання є захисник, причому неявка належним чином повідомленого прокурора не є перешкодою до розгляду клопотання. Після заслуховування доводів сторони захисту голова слідчої камери виносить невмотивоване рішення, яке оскарженню не підлягає. У разі відхилення клопотання обвинувачений залишається під вартою і чекає розгляду апеляційної скарги слідчою камерою. Якщо воно задовольняється, рішення судді по свободах та ув'язненнях скасовується й обвинувачений негайно звільняється з-під варти.

Прискорення процедури перегляду рішення про взяття під варту може бути досягнуто також шляхом принесення вимоги термінового колегіального розгляду питання слідчої камери. У цьому випадку скарга має бути розглянута не пізніше 5-ти діб з моменту подачі відповідного клопотання (ст. 187-2 КПК Франції).

Якщо для сторони захисту існує механізм прискорення розгляду скарги, то для сторони обвинувачення закріплено порядок відкладення виконання рішення про звільнення особи з-під варти. Згідно зі ст. 148-1-1 КПК Франції для оскарження постанови про звільнення особи з-під варти прокуророві надається 4 години, протягом яких обвинувачений продовжує утримуватися під вартою. За цей час прокурор повинен подати апеляційну скаргу і скласти клопотання голові апеляційного суду про залишення обвинуваченого під вартою до розгляду скарги. При цьому у ст. 187-3 КПК Франції встановлені спеціальні правові гарантії дотримання інтересів особи при вирішенні питання про залишення її під вартою.

Голова апеляційного суду, при якому створено слідчу камеру, може звільнити особу з-під варти або відкласти набрання законної сили рішенням судді по свободах та ув'язненнях до розгляду скарги слідчою камерою. Останнє рішення приймається, якщо він дійде висновку, що принаймні 2 з підстав для прийняття рішення про взяття під варту або його продовження, вказаних у ст. 144 КПК Франції, підтверджуються доказами. Рішення голови апеляційного суду, ухвалене за клопотанням прокурора, оскарженню не підлягає.

Отже, при принесенні прокурором апеляційної скарги максимальна тривалість тримання під вартою становить 52 години: 4 години для принесення прокурором скарги і клопотання про зупинення виконання рішення суду і 48 години для розгляду цього клопотання головою апеляційного суду.

Апеляційну скаргу, що надійшла від обвинуваченого, захисника й цивільного позивача (потерпілого), слідча камера має розглянути в найкоротші строки, що не перевищують 10-ти днів. Якщо в цей строк рішення за скаргою не буде винесено, обвинувачений негайно звільняється з-під варти, за винятком випадків, коли судом були витребувані матеріали справи або наявні інші обставини, що перешкоджають розгляду скарги у встановлений законом строк (ч. 3 ст. 194 КПК Франції).

Слідча камера приймає рішення по скарзі після виступу судді-доповідача й заслуховування думок прокурора й захисника. Якщо при розгляді скарги присутні інші особи, вони теж мають право висловитись. Відповідно до ст. 201 КПК Франції за результатами розгляду скарги слідча камера вправі залишити рішення суду без зміни, скасувати або змінити його, причому можливе навіть погіршення становища обвинуваченого.

Рішення слідчої камери з питань застосування запобіжних заходів може бути оскаржено в касаційному порядку. Обґрунтовану касаційну скаргу належить подавати до колегії з кримінальних справ Касаційного суду протягом 1-го місяця з моменту винесення рішення (ст.ст. 218, 567, 568 КПК Франції); вона підлягає вирішенню протягом 3-х місяців з дня її надходження. Порушення зазначеного строку тягне за собою звільнення особи з-під варти (ст. 567-2 КПК Франції).

Німеччина. У німецькому кримінально-процесуальному законодавстві контроль за обмеженням конституційних прав громадян здійснюється судом (дільничним суддею) [6, с. 16, 17]. Дозвіл на обмеження конституційних прав і свобод видається за клопотанням органів кримінального переслідування, а саме прокурора, який наглядає за діяльністю поліції. Рішення німецького дільничного судді, винесені в рамках досудового провадження, можуть бути оскаржені до вищого суду. Перегляд таких рішень у ФРН має суттєві особливості.

Перша — це наявність у КПК ФРН закритого переліку рішень дільничного судді, що можуть бути оскаржені у вищій (земельний) суд. До таких судових актів ст. 304 КПК ФРН відносить рішення:

а) про обмеження свободи — взяття під варту (ст. 112 КПК ФРН) або поміщення у психіатричний стаціонар для проведення експертизи (ст. 126а КПК ФРН);

б) про провадження слідчих дій — обшуку, виїмки (ст. 98 КПК ФРН) та ін.;

в) про проведення дій негласного характеру — прослуховування телефонних переговорів і переговорів у приміщенні (ст.ст. 100а, 100с, 100f КПК ФРН), здійснення фотографування і спостереження за допомогою технічних засобів, проведення спостереження поліцією (ст.ст. 100h, 163f КПК ФРН) та ін.

Друга особливість полягає в тому, що оскарження проміжних судових рішень за КПК ФРН відрізняється від оскарження вироків. Перевірка підсумкових судових рішень відбувається у формі апеляції — оскарження з питань закону і факту — або ревізії — оскарження з питань закону. Для оскарження проміжних рішень передбачено окремий порядок, що йменується “приватне оскарження” [7, с. 435], яке є спрощеним варіантом апеляції.

Згідно зі ст.ст. 306, 311 КПК ФРН скарга на рішення дільничного судді подається до суду, який виніс оскаржуване рішення. Вона може бути подана як усно (в цьому випадку заноситься до протоколу, який складає секретар суду), так і письмово. До суб'єктів оскарження рішень, прийнятих у ході досудового провадження, віднесені прокурор, обвинувачений, захисник й інші особи (у тому числі свідки й експерти), якщо рішення зачіпає їх права та обов'язки (ч. 2 ст. 304 КПК ФРН).

Скарга, що надійшла, за загальним правилом, негайно, але не більше ніж у 3-денний строк повинна бути направлена до вищого суду.

Ще однією особливістю розглядуваного інституту у ФРН є право дільничного судді, який виніс оскаржуване рішення на досудових стадіях, самостійно переглянути його після надходження скарги. Такий перегляд можливий, якщо у скарзі містяться доводи, які не розглядалися при винесенні оскаржуваного акта (ст. 306 КПК ФРН).

Процедура перегляду рішень суду, винесених під час досудового провадження, за КПК ФРН вирізняється також колом учасників судового засідання, у якому слухається скарга. За загальним правилом, у вищому суді присутній тільки прокурор, який висловлює суду думку по скарзі (ст. 309 КПК ФРН). Проте суд може вислухати також особу, чії права і законні інтереси можуть бути порушені в разі задоволення скарги (ч. 1 ст. 311а КПК ФРН). Винятком є лише процедура перегляду постанов суду про взяття під варту, де присутність обвинуваченого та його захисника є обов'язковою (ст. 122 КПК ФРН).

Головною особливістю перегляду рішень суду, прийнятих на досудовому провадженні, що забезпечує його ефективність для оперативного відновлення прав громадян, є близькість до класичного апеляційного порядку: за його результатами вищий суд може вирішити скаргу по суті (ч. 2 ст. 309 КПК ФРН). Однак на практиці замість винесення рішення по суті вищі суди, скасовуючи винесені під час досудового провадження рішення, як правило, повертають матеріали справи дільничному судді. Подібна практика суперечить Європейській конвенції про права людини та основоположні свободи, оскільки при поверненні матеріалів до суду, який виніс оскаржувану постанову, учасникам доводиться чекати нового рішення понад 2 місяці, що не відповідає вимогам невідкладності судового перегляду і є неприпустимим для випадків, — йдеться про звільнення з-під варті. Прикладом може послужити рішення Європейського суду з прав людини по справі "Моорен проти Німеччини" від 13 грудня 2007 р.

Проведений аналіз зарубіжного досвіду правового регулювання дозволяє зробити певні висновки:

— незважаючи на варіативність установлених у КПК європейських країн процедур оскарження й перегляду рішень суду під час досудового провадження, всі порядки мають апеляційні риси: можливе винесення нового рішення, в тому числі й погіршення становища обвинуваченого;

— найбільш прийнятним є французький порядок оскарження ухвал слідчого судді, прийнятих у ході досудового розслідування, оскільки передбачає можливість прискорення апеляційного перегляду судового рішення, включає в себе вимогу обґрунтованості скарги, регламентує санкції за недотримання строків перегляду під час досудового провадження (звільнення з-під варті).

У сучасному світі на сьогодні триває перманентний процес еволюції, зближення і взаємообміну правових систем. Вивчення й урахування досвіду іноземних держав при проведенні судової реформи дозволяє трансплювати у вітчизняний кримінальний процес деякі процесуальні інститути, які успішно апробовані в цих державах, для того, щоб мінімізувати ризик, так би мовити, відторгнення законодавчих новел.

Список використаних джерел

1. Кримінальний процес [Текст] : підруч. / за ред. В. Я. Тація, О. В. Капліної. — Х. : Право, 2013. — 824 с.
2. Головки, Л. В. Республика Франция [Текст] / Л. В. Головки // Уголовный процесс западных государств / под ред. К. Ф. Гуденко. — [изд. 2-е, доп. и испр.]. — М. : Зерцало-М, 2002. — С. 294–402.
3. Барабаш, А. С. Прокурор — следственный судья: доклады и сообщения на конференции "Уголовная юстиция: связь времен" [Текст] / А. С. Барабаш // Уголовная юстиция: связь

- времен. Избранные материалы международной научной конференции. Санкт-Петербург, 6–8 октября 2010 года / сост. А. В. Смирнов, К. Б. Калиновский. — М. : Акцион–Медиа, 2012. — С. 6–14.
4. Ковтун, Н. Н. Институт судебного следователя и специализированного следственного судьи в контексте опыта стран континентальной системы права [Текст] / Н. Н. Ковтун, Т. С. Бухранова // Российский следователь. — 2011. — № 17. — С. 31–36.
5. Фоков, А. П. Проблемы судебного контроля за исполнением законов на стадии предварительного расследования: сравнительный анализ российского и французского законодательств [Текст] : автореф. дис. на соиск. учен. степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 “Уголовный процесс; криминалистика; теория оперативно-розыскной деятельности” / А. П. Фоков. — М., 2000. — 24 с.
6. Ковтун, Н. Н. О понятии и содержании термина “следственный судья” [Текст] / Н. Н. Ковтун // Российский судья. — 2010. — № 5. — С. 15–20.
7. Филимонов, Б. А. Федеративная Республика Германия [Текст] / Б. А. Филимонов // Уголовный процесс западных государств / под ред. К. Ф. Гуценко. — [изд. 2-е, доп. и испр.]. — М. : Зерцало–М, 2002. — С. 402–480.

Рекомендовано до друку кафедрою кримінального процесу
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(протокол № 6 від 24 лютого 2014 року)

Надійшла до редакції 01.03.2014

Туманянц А. Р. Обжалование определений следственного судьи в ходе досудебного расследования: опыт Франции и Германии

Проанализирован опыт некоторых зарубежных стран по законодательному урегулированию порядка обжалования определений следственного судьи в ходе досудебного расследования. Отмечено, что обжалование определений следственного судьи в ходе досудебного расследования является важной гарантией обеспечения защиты прав и законных интересов участников уголовного производства и процессуальным инструментом исправления судебной ошибки на этом этапе уголовного процесса. Проведенный анализ зарубежного опыта правового регулирования позволяет сделать определенные выводы, а именно: несмотря на вариативность установленных в КПК европейских стран процедур обжалования и пересмотра решений суда в ходе досудебного производства, все порядки имеют апелляционные черты: возможно вынесение нового решения, в том числе и ухудшающее положение обвиняемого; наиболее приемлемым является французский порядок обжалования определений следственного судьи, принятых в ходе досудебного следствия, поскольку предусматривает возможность ускорения апелляционного пересмотра судебного решения, включает в себя требование обоснованности жалобы, регламентирует санкции за несоблюдение сроков пересмотра в ходе досудебного производства (освобождение из-под стражи).

Ключевые слова: судебный контроль, следственный судья, обжалование.

Tumaniants, A. R. Appeals against Decisions of the Investigating Judge during the Preliminary Investigation: the Experience of France and Germany

The experience of some foreign countries for legislative regulation procedures for appealing decisions of the investigating judge during the preliminary investigation has been analyzed. Appealing decisions by investigating judge during the preliminary investigation is an important safeguard to protect the rights and legitimate interests of the criminal proceedings and the procedural tool to correct judicial errors at this stage of the criminal process have been emphasized. The analysis of foreign experience of legal regulation allows to draw some conclusions, namely, despite the variability of the CCP established in European countries and review the procedures for appealing decisions of the court during pre-trial proceedings, all have their appeal features: the possible imposition of new solutions, including the deterioration of the accused; French is the most appropriate procedure for appealing decisions of the investigating judge, taken during the preliminary investigation, as provides for the acceleration of appellate review of a judgment, includes the requirement validity of the complaint, governing penalties for failure to comply with terms of views during pre-trial proceedings (release from prison).

Keywords: judicial review, the investigating judge, the appeal.